

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-1425/19-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Budkov, okres Třebíč
Sídlo	675 42 Budkov 5
E-mail	zsbudkov@seznam.cz
IČ	69 749 981
Identifikátor	600 122 051
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Josef Vala
Zřizovatel	Obec Budkov
Místo inspekční činnosti	Budkov 5 Budkov 7 Budkov 124
Termín inspekční činnosti	25. 10. – 4. 11. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Předmětem inspekční činnosti je v souladu s § 174 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů:

písm. b) zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, písm. c) zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Budkov, okres Třebíč (dále škola), vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

V době inspekční činnosti se v mateřské škole vzdělávalo v jedné třídě 22 dětí, jedno z nich bylo mladší tří let a sedm z nich bylo v posledním ročníku před zahájením základního vzdělávání (jedno s odkladem povinné školní docházky).

V základní škole (1 – 9. ročník) se vzdělává 85 žáků. Na prvním stupni jsou do jedné třídy spojené 2. a 4. ročník a 3. a 5. ročník. Škola eviduje 21 žáků s potřebou podpůrných opatření, z nichž čtyři se vzdělávají podle individuálních vzdělávacích plánů, a pro sedm vypracovala škola plány pedagogické podpory. Škole byla pro školní rok 2019/2020 udělena výjimka z nejnižšího počtu žáků.

Školní družina poskytovala v jednom oddělení vzdělávání 25 účastníkům.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Z dlouhodobých koncepčních záměrů (2017 – 2019), se škola úspěšně zabývá podporou čtenářské a matematické gramotnosti, zlepšilo se prostředí základní i mateřské školy a její celkové vybavení učebními pomůckami, což příznivě ovlivňuje kvalitu vzdělávání. V oblasti sebehodnocení a získávání informací o výsledcích vzdělávání žáků z více zdrojů škola svůj záměr neplní.

Ředitel školy neopomíjí v řídicí a kontrolní činnosti žádnou součást školy. Hospitační činnost přináší všem pedagogickým pracovníkům účinnou zpětnou vazbu. Přenos informací mezi prvním a druhým stupněm i mezi ředitelem školy a pedagogickými pracovníky je úplný a včasný zejména v důsledku konání společných porad každý týden. Jednání pedagogické rady jsou společná pro pedagogy základní i mateřské školy, což podporuje jejich spolupráci.

Prostory školy jsou vhodně vyzdobeny pracemi dětí a žáků, což pozitivně podporuje rozvoj estetického citění a navozuje podnětnou atmosféru. V rámci projektu bylo nakoupeno velké množství knih s ohledem na věk a potřeby žáků. Třídní knihovničky vzbuzují zájem žáků o literaturu. K úspěšnému naplňování specificky zaměřeného programu na environmentální vzdělávání účelně přispívá umístění mateřské školy uprostřed zámeckého parku i její materiální vybavení. Podpora pohybových aktivit je na velmi dobré úrovni zajištěna tělocvičnou a multifunkčním hřištěm.

V základní škole proběhlo další vzdělávání celé sborovny např. v matematické a čtenářské gramotnosti, což se účinně projevilo v průběhu vzdělávání. V mateřské škole došlo v porovnání s posledními inspekčními zjištěními v oblasti odborné kvalifikace a dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků k pozitivnímu vývoji. Bylo možné např. sledovat účelné uplatňování poznatků získaných ze vzdělávání zaměřeného na problematiku řečových vad dětí. V letošním školním roce se rozbíhá projekt sdílení zkušeností pedagogů z různých škol a školských zařízení, který učitelům dává příležitost uplatňovat širší spektrum forem a metod výuky. Stejnou funkci mají vzájemné hospitace pedagogických pracovníků. Začínající pedagožka spolupracuje s pedagogy prvního stupně základní školy s cílem jednotně působit na žáky a konzultuje s nimi používané pedagogické postupy. Pozitivně je hodnocen vliv vzdělávacího kurzu v oblasti zájmového vzdělávání, který aktuálně absolvuje, ale absence uvádějího učitele se projevila v nesystematickém metodickém vedení jak v oblasti zájmového vzdělávání, tak při výuce.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V době inspekční činnosti se vzdělávání v mateřské škole vyznačovalo tvořivou a přívětivou atmosférou. Děti byly vedeny k vzájemnému respektu a spolupráci. Významným přínosem bylo utváření, upevňování, rozšiřování a prohlubování vědomostí a dovedností během různě zařazovaných organizačních forem vzdělávání. Účinným způsobem byla podporována logopedická prevence. Pravidelně byla zařazována artikulační cvičení a velká pozornost byla věnována sluchové analýze a syntéze slov. Důsledně byly dodržovány psychohygienické podmínky a citlivě se střídaly činnosti náročné na tělesnou i mentální aktivitu dětí. Vhodně byla zařazena frontální forma vzdělávání, práce ve skupinách a samostatná individuální činnost. Řízené zdravotně pohybové aktivity posilovaly zdravotní stav dětí, jejich společenské vyžití v rámci kolektivu a jejich psychické uvolnění. Vzdělávání vhodně obohacovalo využívání didaktických pomůcek vytvořených učitelkami mateřské školy. Jejich příhodná aplikace umožňovala procvičovat hrubou a jemnou motoriku, orientovat se v čase a prostoru, stejně jako přiměřeně věku dětí orientovat se na číselné ose. Využívané metody podporovaly rozvoj sociálních, kognitivních, volných a estetických dovedností i vědomostí. Děti byly hodnoceny průběžně za okamžité výkony. Hodnocení mělo často formativní charakter. Vhodně zvolená organizace vzdělávání, v době přítomnosti všech učitelek v mateřské škole, umožňovala cíleně se věnovat přípravě dětí na přechod do základní školy. Zařazované aktivity podporovaly jejich dovednosti zejména v oblastech přípravy na čtení, psaní a počítání.

V základní škole byly sledovány vzdělávací oblasti matematika a její aplikace, informatika a komunikační technologie, člověk a příroda, člověk a zdraví a jazyk a jazyková komunikace. Hospitované hodiny probíhaly většinou v podnětné pracovní atmosféře.

Hospitované hodiny ve vzdělávací oblasti jazyk a jazyková komunikace byly většinou na průměrné úrovni. Komunikativní dovednosti zde byly rozvíjeny. V části hodin některé projevy žáků (omlouvání na začátku i v průběhu výuky, neporozumění základním pokynům v německém jazyce) narušovaly plynulý průběh vzdělávání. Žáci někdy pracovali ve dvojicích a pomáhali si. V průběhu vzdělávání bylo využíváno dostatek učebních pomůcek, které podpořily účinnost vzdělávání. Vynikající úroveň vzdělávání byla zaznamenána ve čtenářské dílně. Žáci byli vhodným způsobem motivováni k četbě. Při práci s textem určovali, kterou čtenářskou strategii se naučili. Při vzájemné diskusi se učili argumentovat a obhajovat svůj názor. Ve sledovaných hodinách došlo jen výjimečně k sebehodnocení žáků. V závěrečné fázi výuky proběhlo většinou shrnutí učiva učitelem, někdy ve spolupráci se žáky.

Výuka ve sledovaných předmětech ostatních vzdělávacích oblastí byla názorná díky hojnému využívání didaktických pomůcek a techniky (dataprojektory, notebooky, počítače). Účelně se střídala frontální práce učitele s celou třídou a samostatná práce žáků. Přínosné bylo vedení žáků k logickému odvozování, řešení problémových otázek, využívání žákovských zkušeností a souvislostí s reálným životem. Vyučující vedli žáky k dodržování nastavených pravidel, průběžně žáky chválili a vhodně motivovali. Bylo sledováno zhodnocení hodin, někdy dostali žáci příležitost k sebehodnocení či vzájemnému hodnocení. Zvláště zdařilým způsobem se podařilo tuto kompetenci žáků rozvíjet v souvislosti s prováděním žákovských pokusů. V některých hodinách dostávali žáci méně příležitostí k souvislé komunikaci a aktivnějšímu zapojení do realizace vyučovací jednotky. Učitelé vždy nevyužili příhodných příležitostí k přenesení aktivity na žáky, např. v rámci zdůvodňování, opakování postupu, praktického měření. Diferenciace spočívala převážně ve vyšším množství zadávaných úkolů žákům s rychlejším pracovním tempem.

Na prvním stupni byl sledován dopolední projekt s přírodovědnou tematikou. Projekt byl velmi dobře organizačně naplánován. Žáci při plnění úkolů využívali vlastní zkušenosti, informace čerpali z prezentace lektorky a pracovali i s dalšími informačními zdroji. V průběhu projektové činnosti byly posilovány pracovní kompetence a rozvíjena čtenářská a matematická gramotnost. Žáci velmi dobře spolupracovali ve skupinách a při samostatné práci udržovali pozornost a zájem.

Ve všech hospitovaných hodinách probíhala průběžná kontrola s účinnou zpětnou vazbou a individuální podpora žáků vyžadujících pomoc. Bylo zřejmé, že učitelé jsou velmi dobře informováni o speciálních vzdělávacích potřebách žáků, jež byly v průběhu výuky v případě potřeby zohledňovány.

Zájmové vzdělávání probíhající v dobře vybavených vlastních prostorách školní družiny bylo vhodně zaměřeno na rozvoj pracovních kompetencí a relaxaci účastníků. Nabízené činnosti se zaměřením na kreativitu, procvičování jemné a hrubé motoriky a pohybovou aktivitu uspokojovaly individuální zájmy jednotlivců.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání v mateřské škole odpovídaly požadavkům školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Děti měly na velmi dobré úrovni rozvinuty základy kompetencí k učení, k řešení problémů, komunikativní a činnosti. Všechny děti aktivně spolupracovaly s učitelkami, přirozeně spolu hovořily a dodržovaly vhodně nastavená pravidla vzájemného soužití. Velmi dobré byly poznatky o přírodě a životním prostředí. Požadovanou úroveň měly výsledky nejstarších dětí v rámci přípravy na základní vzdělávání. Většina z nich správně artikulovala, souvisle se vyjadřovala a uměla formulovat otázky i odpovědi. Dostatečně byla rozvinuta zejména čtenářská, matematická, přírodovědná a sociální gramotnost. Učitelky mateřské školy pravidelně sledují a vyhodnocují individuální pokrok jednotlivých dětí a získané poznatky cíleně využívají k plánování metod, forem a prostředků jejich dalšího vzdělávání. Vedené záznamy o individuálním pokroku jednotlivých dětí nejsou mateřskou školou systematicky projednávány s jejich zákonnými zástupci, čímž není plně využívána možnost vzájemné spolupráce na jejich dalším všestranném rozvoji.

Na jednáních pedagogických rad je analyzován prospěch a chování žáků a jsou přijímána účinná opatření ke zlepšení stavu (plány pedagogické podpory, intervenční programy v třídních kolektivech, úzká spolupráce s orgánem sociální a právní ochrany dětí, dětským domovem a výchovným ústavem). Další informace o výsledcích vzdělávání škola získala prostřednictvím povinného externího testování. Na slabé výsledky v českém jazyce škola zareagovala ve školním roce 2016/2017 zvýšením disponibilních hodin v učebním plánu, ve školním roce 2017/2018 získala škola pozitivní zpětnou vazbu z testování žáků 9. ročníku v matematice. Škola nezískává informace o výsledcích vzdělávání z dalších volitelných externích zdrojů, což je v rozporu s jejími koncepčními záměry.

Služby školního poradenského pracoviště jsou účelně zajišťovány. V aktuálním školním roce byly kompetence metodičky prevence v rámci projektu rozšířeny o kompetenci sociálního pedagoga, zaměřenou na komplexní podporu žáků ze sociálně znevýhodněného prostředí. Předávání informací vyučujícím o speciálních vzdělávacích potřebách žáků je kromě jednání pedagogických rad kvalitně zajištěno na týdenních poradách pedagogů, přístupem k dokumentaci žáků v interním elektronickém systému a s využitím každodenního úzkého kontaktu pedagogického sboru. Poskytování podpůrných opatření je

ověřováno v rámci hospitační činnosti ředitele školy a vzájemných hospitací učitelů. Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními je funkční a přínosná.

Celý pedagogický sbor cíleně vede žáky k sebeovládání a vytváření zdravých vzájemných vztahů, což bylo patrné ve většině hospitovaných hodin i mimo ně. Díky menšímu počtu žáků ve třídách se škole daří včas identifikovat změny v jejich chování a přijímat opatření. Ve školním roce 2018/2019 řešila škola závažné nevhodné chování a šikanu žáků v jedné třídě. Postupovala podle Krizového plánu školy ve spolupráci se zákonnými zástupci a externími odborníky. Přijatá opatření, včetně udělení výchovných opatření, preventivních třídnických hodin, vypracování individuálních výchovných plánů a intervenčního programu, byla úspěšná. V případě neúčinnosti a selhání výše uvedených opatření (vysoký počet neomluvených hodin, rizikové chování) škola spolupracovala s dětským domovem a se střediskem výchovné péče. V aktuálním školním roce pokračuje škola v preventivní práci se dvěma třídami.

Výsledkem podpory čtenářské gramotnosti je vyšší zájem žáků o četbu a rozvoj čtenářských dovedností formou čtenářských dílen.

V rámci smysluplného trávení volného času i předcházení školní neúspěšnosti nabízí škola každoročně žákům řadu dalších zájmových útvarů různého zaměření. Cílená podpora schopností žáků v zájmovém vzdělávání posiluje jejich sebevědomí a pocit úspěšnosti.

Spolupráce mateřské školy, základní školy i školní družiny je uplatňována formou společných akcí např. pro rodiče, přípravou dětí na zápis do prvního ročníku i spoluprací v jeho průběhu (účast učitelky z mateřské školy). Samozřejmostí je vzájemná konstruktivní komunikace s místním dětským domovem. Spolupráce se zřizovatelem v posledních letech zintenzivnila jak v oblasti materiálního zabezpečení, tak i v zájmu o průběh vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšily se personální podmínky v mateřské škole vzhledem k odborné kvalifikaci a dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků.
- Zvýšila se účinnost kontrolní činnosti v mateřské škole.

Silné stránky

- Podpora čtenářské gramotnosti realizovaná zejména ve čtenářských dílnách a volným přístupem žáků ke knihám, které je motivují k četbě.
- Pozitivní vliv dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků mateřské školy na úspěšnou realizaci logopedické prevence.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nesystematická podpora začínajícího pedagogického pracovníka.
- Neuplatňování koncepčního záměru v oblasti externího volitelného testování s negativním důsledkem na možnost srovnání výsledků vzdělávání žáků na celorepublikové úrovni.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Projednávat individuální pokrok dětí s jejich zákonnými zástupci.
- Podporovat systematickým způsobem začínající pedagogy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ROVNOST, čj. 81/2017, s platností od 1. 9. 2017, včetně dodatku k ŠVP ZV č. 1, ze dne 1. 9. 2019
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ a MŠ Budkov, čj. 82/2017, s platností od 1. 9. 2017
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, s platností od 1. 9. 2017
4. Dodatek č. 1 ke Školnímu vzdělávacímu programu pro předškolní vzdělávání, ze dne 1. 9. 2019
5. Třídní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, s platností od 1. 9. 2017
6. Školní řád, čj. 34/2018, ze dne 1. 9. 2018
7. Školní řád mateřské školy, s platností od 1. 9. 2019
8. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. 9. 2019
9. Jmenovací dekret – jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele, na dobu určitou do 31. 12. 2019, s účinností od 1. 1. 2014, čj. 8/2003, ze dne 11. 12. 2013
10. Osvědčení o absolvování Kvalifikačního studia pro ředitele škol a školských zařízení, ze dne 21. 5. 2013
11. Osvědčení o absolvování programu celoživotního vzdělávání Výchovné poradenství, ze dne 12. 6. 2012
12. Třídní knihy a třídní výkazy, školní rok 2019/2020
13. Hodnocení dětí, školní rok 2019/2020
14. Třídní kniha mateřské školy, školní rok 2019/2020
15. Přehled docházky v mateřské škole, školní rok 2019/2020
16. Evidenční listy mateřské školy, školní rok 2019/2020
17. Minimální preventivní program pro prevenci rizikového chování ZŠ Budkov, školní rok 2019/2020
18. Plán činnosti výchovného poradce, školní rok 2019/2020
19. Přehled žáků s PPO, stav k 1. 10. 2019
20. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2018/2019
21. Výkaz S 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2019, ze dne 3. 10. 2019
22. Výkaz M 3 o základní škole podle stavu k 30. 9. 2019, ze dne 3. 10. 2019
23. Výkaz Z 2-01 o školní družině – školním klubu podle stavu k 31. 10. 2019, ze dne 1. 11. 2019

24. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování (školní jídelna) podle stavu k 31. 10. 2019, ze dne 1. 11. 2019
25. Výkaz Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování (školní jídelna-výdejna) podle stavu k 31. 10. 2019, ze dne 1. 11. 2019
26. Plán hospitační činnosti, školní rok 2018/2019, školní rok 2019/2020
27. Záznamové archy hospitační činnosti, školní rok 2018/2019, školní rok 2019/2020
28. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2014 – 2016
29. Dlouhodobý plán – koncepční záměry a úkoly v období 2017 – 2019
30. Plán práce, školní rok 2019/2020
31. Zápisy z jednání pedagogické rady, školní rok 2018/2019, školní rok 2019/2020
32. Zápis z provozní porady zaměstnanců školy, ze dne 29. 8. 2019
33. Plán DVPP 2019/2020 a dlouhodobý plán DVPP, čj. 67/2019, ze dne 23. 8. 2019, včetně přílohy č. 1 Údaje o DVPP ve školním roce 2018/2019
34. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
35. Organizační řád, čj. 44/2017, s platností od 1. 9. 2017
36. Udělení výjimky z počtu žáků pro ZŠ Budkov pro školní rok 2019/2020, ze dne 30. 5. 2019
37. Dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Hana Štefánková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Hana Štefánková v. r.

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Mgr. Ludmila Dobalová v. r.

Mgr. Vladan Urbánek, školní inspektor

Mgr. Vladan Urbánek v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Ing. Hana Vejvodová v. r.

V Havlíčkově Brodě 26. listopad 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Josef Vala, ředitel školy

V Budkově 2. prosinec 2019